

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Decembercirculaire 2012

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

-
Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Bestuur, Democratie en
Financiën**
Financieel en Informatiestelsel
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2013-0000043427

Uw kenmerk
-

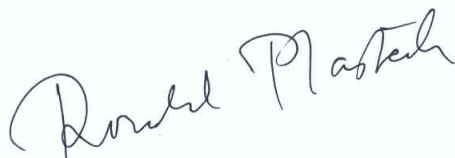
Datum 29 januari 2013
Betreft Aanbiedingsbrief Tweede Kamer

Bijgaand treft u ter informatie de decembercirculaires gemeentefonds en provinciefonds 2012 aan. De circulaire is op www.rijksoverheid.nl geplaatst en informeren gemeenten en provincies over de uitkeringen 2010 en verder.

De circulaire hebben geen bindende werking, maar beogen de decentrale overheden tijdig van de meest actuele informatie te voorzien.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaire het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

**directie Bestuur,
Democratie en Financiën**
afdeling Financieel en
Informatiestelsel

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
20 december 2012

Kenmerk
2012-0000746361

Onderwerp	decembercirculaire gemeentefonds 2012
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Relaties met andere Circulaires	septembercirculaire 2012 (2012-0000529009); junicirculaire 2012 (2012-0000347667); decembercirculaire 2011 (2011-2000558960); septembercirculaire 2011 (2011-2000409303); meircirculaire 2011 (2011-2000038740)
Geldig tot	1 juli 2013

Voorwoord

Voor u ligt de decembercirculaire gemeentefonds 2012. In deze circulaire wordt u over de gemeentefondsuitkeringen 2010 en verder geïnformeerd.

Deze circulaire is de eerste in een nieuwe kabinetsperiode. U krijgt een eerste indruk van de gevolgen die het Regeerakkoord voor het gemeentefonds heeft. Over die gevolgen is gesproken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, en dit gesprek zal de komende maanden worden voortgezet. De gevolgen van het Regeerakkoord zullen verder worden uitgewerkt. De uitkomsten worden in de meicirculaire 2013 en in latere circulaires opgenomen.

Om Nederland sterker uit de huidige crisis te laten komen, is een solide beleid nodig om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Het Regeerakkoord vraagt van iedereen een bijdrage, ook van gemeenten. De keuzes zijn niet eenvoudig, maar de omstandigheden bieden ook kansen om zaken anders te organiseren, zoals bijvoorbeeld door decentralisatie van taken. Voor de gemeenten bevat het Regeerakkoord behalve ombuigingen door de normeringssystematiek ook meer generieke ombuigingen.

Voor de gemeenten ziet het kabinet een belangrijke rol bij het overnemen van het Rijk van overheidstaken. Te noemen zijn de jeugdzorg, delen van de AWBZ, de inkomensondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten en taken op het gebied van werk en inkomen, in het bijzonder de Participatiewet. Deze decentralisaties gaan gepaard met de overdracht van veel geld. Aan de overdrachten zijn kortingen verbonden, deels vanwege maatregelen om het beroep op de overheid te verminderen, deels ook omdat gemeentelijke uitvoering tot besparingen leidt. Vanuit hetzelfde perspectief vervalt een groot deel van de integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning. Intensiveringen zijn er bij het armoedebeleid en bij het personeel op het Wmo-terrein.

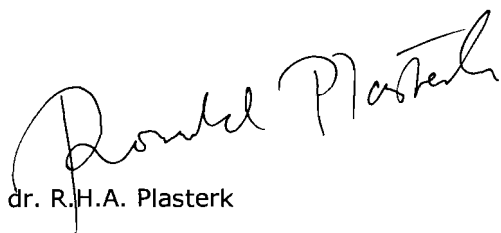
De invoering van de wet Houdbare overheidsfinanciën wordt voortgezet. Het wetsvoorstel is ingediend bij de Tweede Kamer. Gemeenten gaan daarnaast verplicht schatkistbankieren. Een daartoe strekkend wetsvoorstel, mede gebaseerd op gesprekken met de koepels van de medeoverheden, zal binnenkort aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Het BTW-compensatiefonds wordt afgeschaft. Met de VNG en het IPO is afgesproken om de consequenties van afschaffing goed in kaart te brengen.

De circulaire bevat in beperkte mate uitgewerkte gemeentefondsmutaties, waaronder de extra middelen extramuralisering lage zorgzwaartepakketten Wmo en een éénmalige toevoeging in verband met de regionale uitvoeringsdiensten.

Over het vervolg van de herijking van het gemeentefonds valt op afzienbare termijn een besluit te verwachten, waarbij alle relevante aspecten zorgvuldig zullen worden gewogen.

De vraagstukken waarvoor wij ons gezamenlijk geplaatst zien zijn groot. Dat geldt, naast de hiervoor genoemde financiële, ook de bestuurlijke thema's. Mijn inzet is om in de komende tijd samen met gemeenten te zorgen dat de soms pijnlijke maatregelen werkbaar worden. Ik zie uit naar een goede samenwerking.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

A handwritten signature in black ink, reading 'Ronald Plasterk'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'R'.

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave

1.	Regeerakkoord	1
2.	Uitkeringsjaar 2010	5
2.1.	Definitieve vaststelling uitkeringsfactor	5
2.2.	Voorschotbetalingen	5
2.3.	Beschikkingen algemene uitkering	5
3.	Uitkeringsjaar 2011	7
3.1.	Ontwikkeling uitkeringsbasis en voorlopige uitkeringsfactor	7
3.2.	Maatstaven huishoudens	7
3.3.	Voorschotbetalingen	7
4.	Uitkeringsjaar 2012	9
4.1.	Transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten	9
4.2.	Algemene uitkering en uitkeringsfactor	9
4.3.	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	9
4.3.1.	Nationaal programma Rotterdam-Zuid	9
4.3.2.	Focusgemeenten	10
4.3.3.	LHBT-emancipatiebeleid	10
4.3.4.	Nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK)	10
4.3.5.	Green Deal	10
4.3.6.	Bodemsanering	10
4.3.7.	Quick Wins Binnenhavens	11
4.4.	Voorschotbetalingen	11
5.	Uitkeringsjaar 2013	13
5.1.	Informatiebeveiligingsdienst	13
5.2.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	13
5.3.	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	13
5.3.1.	Vrouwenopvang	13
5.3.2.	Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	14
5.4.	Voorschotbetalingen	14
6.	Overige mededelingen	15
6.1.	Financieel toezicht	15
6.1.1.	Aanpassing Gemeentewet, Provinciewet en BBV	15
6.1.2.	Financieel toezicht in relatie tot generiek toezicht	15
6.1.3.	Financieel toezicht en derivaten	16
6.2.	Jaarverslag: normering topfunctionarissen	17
6.3.	Wet Houdbare overheidsfinanciën	17
6.4.	Schatkistbankieren	17

Bijlagen	
Bijlage 1	Decentralisatie-uitkering Focusgemeenten.....20
Bijlage 2	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.....22
Bijlage 3	Integratie-uitkering Wmo.....24

1. Regeerakkoord

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de gevolgen van het Regeerakkoord voor het gemeentefonds. Rijk en medeoverheden voeren bestuurlijk overleg over de financiële gevolgen van het Regeerakkoord, zoals bijvoorbeeld recent op 12 december 2012. Van de zijde van het Rijk is daarbij de bereidheid uitgesproken de uitwerking van maatregelen waar mogelijk gezamenlijk ter hand te nemen, waarbij het financiële kader echter vast ligt. De mutaties in het gemeentefonds die los staan van het Regeerakkoord zijn opgenomen in de volgende hoofdstukken.

Het overzicht van de mutaties gemeentefonds als gevolg van het Regeerakkoord is opgenomen in tabel 1.1.

Tabel 1.1 Mutaties Regeerakkoord met gevolgen gemeentefonds

Mutaties gemeentefonds (cumulatief; in miljoenen euro's)	2013	2014	2015	2016	2017
Accres	89	188	123	-268	-541
Lagere apparaatskosten (opschaling)			-60	-120	-180
Overboeking vanuit BCF			2.282	2.282	2.282
Btw-verhoging 19 naar 21%		-239	-239	-239	-239
Btw-correctie accres		65	65	65	65
Onderwijshuisvesting			-256	-256	-256
Vermindering raadsleden			110	110	110
Dualiseringskorting			-18	-18	-18
Scootmobielen			-15	-25	-50
Wmo		-89	-975	-1.140	-1.140
Maatschappelijke stages			-20	-20	-20
Totaal	89	-75	997	371	13

1) exclusief intensiveringen, mogelijk gemeentefonds (armoedebelied vanaf 2014; personeel Wmo vanaf 2017)

2) de mutatie lagere apparaatskosten loopt na 2017 op naar - € 975 mln structureel

Accres

De tabel bevat de gevolgen voor de accessen als gevolg van de maatregelen in het Regeerakkoord, zoals vastgesteld in het kader van de Startnota. De eerste jaren is sprake van een verhoging van de accessen, die ook nog iets hoger uitvalt dan in het Regeerakkoord is opgenomen. Dat laatste is het gevolg van een preciezere toepassing van de normeringssystematiek. In latere jaren vertalen de ombuigingen bij het Rijk zich door in een neerwaartse bijstelling van de accessen. De neerwaartse bijstelling is groter dan bij het sluiten van het Regeerakkoord werd ingeschat. Na de doorrekening van het Regeerakkoord door het Centraal Planbureau zijn in de Startnota lagere ramingen van de loonontwikkeling vastgesteld die, doordat zij doorwerken in de rijksbegroting, een neerwaarts effect hebben op de accessen.

Naar het zich laat aanzien zal – los van het Regeerakkoord – het accres 2012 als gevolg van onderuitputting bij het Rijk lager uitvallen dan in de septembercirculaire 2012 is gemeld. De definitieve uitkomst volgt komend voorjaar. December is geen aanpassingsmoment voor de

accessen. Dat is om het aantal bijstellingen te beperken en omdat de begrotingsuitvoering 2012 nagenoeg rond is. Wij volstaan daarom met deze vooraankondiging. Wij leggen in de meicirculaire 2013 de gevolgen vast van de dan definitieve stand van het accres 2012 voor de verdeling en de bevoorschotting.

Lagere apparaatskosten gemeenten

De beoogde opschaling van gemeenten leidt tot besparingen die ontstaan door schaalvoordelen, verminderen van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. De besparing gaat uit van een daling van het aantal gemeenteambtenaren doordat gemeenten groter worden of met elkaar gaan samenwerken. Er is uitgegaan van het rekenkundige equivalent van een vermindering met 75 gemeenten in de periode tot 2017. Voor de totale periode komt deze benadering neer op een resterend aantal van 100-150 gemeenten in 2025. Dit leidt tot een uitname uit het gemeentefonds.

Overboeking vanuit BTW-compensatiefonds

Sinds 2003 kunnen gemeenten de btw-component van veel van hun uitgaven declareren bij het BTW-compensatiefonds (BCF). Het BCF betaalt in jaar t+1 de declaraties over jaar t. Het BCF betaalt in 2014 de declarabele btw-uitgaven 2013 nog uit. Vanaf 2014 kunnen er geen vorderingen meer ontstaan op het BCF, aangezien het fonds wordt afgeschaft met ingang van 2015. Bij de afschaffing van het BCF komt vanaf 2015 voor het gemeentefonds € 2.282 miljoen beschikbaar. Daarnaast is van het BCF € 150 miljoen gereserveerd voor brutering van specifieke uitkeringen op de departementale begrotingen. Bij de overheveling van de middelen uit het BCF naar het gemeentefonds en het provinciefonds zal een taakstellende structurele korting van € 350 miljoen plaatsvinden, waarvan € 310 miljoen voor het gemeentefonds, mede als gevolg van de hogere groei van het BCF de afgelopen jaren ten opzichte van de accrespercentages.

Met de VNG en het IPO is afgesproken om gezamenlijk de consequenties van de afschaffing in kaart te brengen.

Verhoging btw van 19 naar 21%

De btw-verhoging per 1 oktober 2012 van 19% naar 21% doet het BCF stijgen. Deze automatische compensatie die via het BCF voor de btw-verhoging plaatsvindt, wordt – anders dan onder het vorige kabinet, zoals gemeld in hoofdstuk 1 van de septembercirculaire 2012 - door de sector zelf gefinancierd door een structurele uitname uit de fondsen van in totaal € 270 miljoen, waarvan € 239 miljoen voor het gemeentefonds. Omdat het BCF na verstrijken van een jaar uitbetaalt vindt ook de uitname vertraagd plaats, in 2014 voor het eerst met het oog op de hogere btw 2013.

De btw-verhoging heeft een opwaarts effect op de rijksuitgaven, en daarmee op het accres van het gemeentefonds en het provinciefonds. Deze compensatie voor de medeoverheden wordt geraamd op € 70 miljoen, waarvan € 65 miljoen voor het gemeentefonds. Het vorige kabinet bracht in verband hiermee een overeenkomstige accreskorting btw op het gemeentefonds en het provinciefonds aan. Met het oog op de insteek van het huidige kabinet is deze korting nu vanaf 2014 ongedaan gemaakt. Het argument voor de accreskorting is niet meer van toepassing.

Motie Van Haersma Buma afromen gemeentefonds onderwijshuisvesting

Er vindt een uitname uit het gemeentefonds plaats van de middelen die in de verdeling toegerekend worden aan onderwijshuisvesting, maar daar niet aan uitgegeven worden, zoals geconstateerd in de motie Van Haersma Buma (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 000, nr. 12). In het overleg met de VNG is van de zijde van het Rijk nadrukkelijk aangegeven dat de uitname niet verbonden is aan een gemeentelijke taakwijziging – zoals in verband met het buitenonderhoud primair onderwijs. Het betreft een algemene korting die door het Rijk wordt aangewend voor versterking van het primair onderwijs.

Terugdraaien vermindering politieke ambtsdragers, Initiatiefwet Heijnen (PvdA)

Het verminderen van het aantal politieke ambtsdragers met 25% zoals opgenomen in het Regeerakkoord Rutte I vindt voor gemeenten geen doorgang.

Het kabinet kiest voor het toepassen van een dualiseringscorrectie conform het wetsvoorstel van het lid Heijnen tot wijziging van de gemeentewet in verband met het terugbrengen van het aantal gemeenteraadsleden tot op het niveau van voor de dualisering van het gemeentebestuur. Dit houdt in dat het aantal raadsleden wordt teruggebracht met 1500 raadsleden. De besparing wordt gerealiseerd door een uitname uit het gemeentefonds van € 18 miljoen.

Verplicht hergebruik scootmobiel/rolstoel etc in de Wmo

Hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobiel worden verstrekt door gemeenten binnen de Wmo. Hiervoor geldt voortaan een plicht tot hergebruik. Er wordt taakstellend uitgegaan van een structurele opbrengst van € 50 miljoen.

Huishoudelijke hulp inkomensafhankelijk beperken

Het beroep op de bestaande huishoudelijke hulp in de WMO wordt voor nieuwe cliënten in 2014 beëindigd. Voor bestaande cliënten gaat de maatregel een jaar later in. Gemeenten behouden 25% van het budget voor een maatwerkvoorziening.

Afschaffen wettelijk verplichte maatschappelijke stages

De wettelijke verplichte maatschappelijke stages worden per 2015 (voor scholen schooljaar 2015/16) afgeschaft. Daarbij zal een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds plaatsvinden (€ 20 miljoen structureel).

De decentralisaties zijn niet in de tabel opgenomen, in afwachting van verdere besluitvorming.

In een overhedenoverleg eind januari zal over het Regeerakkoord nader met de VNG en het IPO worden gesproken.

2. Uitkeringsjaar 2010

2.1. Definitieve vaststelling uitkeringsfactor

Wij stellen de uitkeringsfactor voor het jaar 2010 definitief vast op 1,547. De definitieve cijfers over de WOZ-waarden 2010 geven geen aanleiding tot het aanpassen van de uitkeringsfactor.

2.2. Voorschotbetalingen

In de betaalmaand december 2012 wordt de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2010 aangepast op grond van de informatie in paragraaf 2.1 van deze circulaire en de paragrafen 2.2 en 7.4 van de septembercirculaire 2012.

2.3. Beschikkingen algemene uitkering

De beschikking waarmee de algemene uitkering voor 2010 wordt vastgesteld zal eind december 2012 naar de gemeenten worden verzonden. Gemeenten waarvoor nog niet alle basisgegevens definitief zijn vastgesteld, zullen de beschikking op een later tijdstip ontvangen.

3. Uitkeringsjaar 2011

3.1. Ontwikkeling uitkeringsbasis en voorlopige uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,536. Dit is één punt hoger dan de stand van de septembercirculaire 2012 (1,535). De stijging wordt veroorzaakt door het uitdelen van de verdeelreserve 2011 (één punt). De verhoging heeft een structureel effect op de jaren na 2011.

3.2. Maatstaven huishoudens

Sinds 2011 gebruikt het CBS voor de bepaling van de huishoudenssamenstelling een methode waarbij niet alleen gegevens uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) worden gebruikt, maar ook belastingdienstgegevens over samenwonende paren. Recent is een verbetering in deze methode aangebracht. Door deze verbetering kan bij personen die nog maar kort samen op één adres wonen, beter geschat worden wat hun onderlinge relatie is. Het CBS heeft besloten de verbetering met terugwerkende kracht vanaf 2011 toe te passen.

De verbetering in de bepaling van de huishoudenssamenstelling heeft gevolgen voor de volumina van de maatstaf éénouderhuishoudens en andere maatstaven gerelateerd aan huishoudens. Deze maatstaven komen naast de algemene uitkering voor in de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang, de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin en de integratie-uitkering Wmo. Uit analyse blijkt dat de financiële effecten van de nieuwe huishoudensgegevens, ook voor het afgelopen uitkeringsjaar 2011, beperkt zijn. Wij hebben daarom besloten om met terugwerkende kracht vanaf 2011 van de nieuwe cijfers gebruik te maken. De bedragen per eenheid van de maatstaven worden niet gewijzigd.

3.3. Voorschotbetalingen

In de betaalmaand december 2012 is de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2011 aangepast op grond van de informatie uit de paragrafen 3.1 en 3.2.

4. Uitkeringsjaar 2012

4.1. Transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten

De algemene uitkering wordt in 2012 éénmalig met € 19,2 miljoen verhoogd in verband met de transitiekosten van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's).

In het bestuurlijk overleg van 31 oktober 2012 is de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu met de VNG en het IPO tot een akkoord gekomen betreffende de compensatie voor de transitiekosten van de vorming van de RUD's. Alle partijen gaan akkoord met een eenmalige tegemoetkoming van in totaal € 25 miljoen voor gemeenten en provincies, zodat de terugverdientijd kan worden bekort. De verdeling van dit bedrag over gemeenten en provincies is bepaald op basis van de kostenverhoudingen zoals opgenomen in het onderzoek naar de terugverdientijd dat partijen in gezamenlijkheid hebben opgesteld. Het bedrag voor gemeenten van € 19,2 miljoen wordt toegevoegd aan het cluster Fysiek milieu. De verdeling vindt plaats via de volgende maatstaven (mutatie bedragen per eenheid in basis): inwoners (€ 0,16), klantenpotentieel regionaal (- € 0,03), land (€ 0,21), binnenwater (- € 0,02), oppervlakte bebouwing totaal (€ 12,78), woonruimten (€ 0,59), omgevingsadressendichtheid (€ 0,06), bedrijfsvestigingen (€ 2,69) en vast bedrag voor iedere gemeente (€ 213,59). Het resterende bedrag van € 5,8 miljoen is bestemd voor de provincies en wordt toegevoegd aan het provinciefonds. Bij de overdracht van taken en middelen van provincies naar gemeenten zal er rekening mee worden gehouden dat provincies en gemeenten de resterende transitiekosten in gelijke mate kunnen terugverdienen.

4.2. Algemene uitkering en uitkeringsfactor

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2012 naar huidig inzicht € 15.580,538 miljoen (het verschil ten opzichte van de septembercirculaire 2012 is € 19,2 miljoen). De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,506 (was 1,504). De stijging met twee punten ten opzichte van de septembercirculaire 2012 is het gevolg van de uitdeling van de verdeelreserves 2011 (zie paragraaf 3.1) en 2012. De uitkeringsbasis is niet geactualiseerd ten opzichte van de stand septembercirculaire 2012.

4.3. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

4.3.1. Nationaal programma Rotterdam-Zuid

De gemeente Rotterdam ontvangt in 2012 éénmalig € 30 miljoen via de decentralisatie-uitkering Nationaal Programma Rotterdam-Zuid.

Het Rijk geeft daarmee een impuls aan de fysieke aanpak in de focuswijken in Rotterdam-Zuid. De rijksbijdrage wordt ingezet voor sloop en onteigening van woningen en is aanvullend op investeringen in de openbare ruimte en leefbaarheid in de betreffende wijken van Rotterdam.

4.3.2. Focusgemeenten

De zogenaamde focusgemeenten ontvangen in 2012 gezamenlijk een éénmalige bijdrage van in totaal € 1,776 miljoen voor het realiseren danwel doorontwikkelen van samenhangend onderwijs-zorg-arbeidsmarktbeleid op lokaal/regionaal niveau dat inwoners in staat stelt naar vermogen te participeren.

In het kader van het project integrale aanpak gemeenten werken het Rijk en twaalf gemeenten (focusgemeenten) samen om kwalitatieve informatie te verwerven over (bedoelde en onbedoelde) effecten van de samenloop van maatregelen in het sociale domein voor gemeenten (en personen) en om innovatieve voorbeelden van integrale aanpakken te verzamelen en te verspreiden onder alle Nederlandse gemeenten.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 1.

4.3.3. LHBT-emancipatiebeleid

Via de decentralisatie-uitkering LHBT-emancipatiebeleid (LHBT: Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen en Transgender personen) ontvangen de gemeenten Amsterdam en Hengelo in 2012, 2013 en 2014 respectievelijk € 50.000 en € 20.000 per jaar.

Deze gemeenten willen zich inzetten voor de gezamenlijke doelstelling de 'veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT verder te bevorderen in Nederland en waar mogelijk ook internationaal'.

4.3.4. Nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK)

In paragraaf 7.6 van de septembercircularisatie 2012 is voor 2012 ten onrechte een bedrag van € 4,5 miljoen toegekend aan de gemeente Kampen. Dat wordt in deze circularisatie rechtgezet.

De gemeente Dordrecht ontvangt in 2012 € 2 miljoen ten behoeve van het project Westelijke Dordtse Oever in de Nota Ruimte. Het bedrag wordt uitgekeerd via de decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkeling.

4.3.5. Green Deal

De gemeente Rotterdam ontvangt in 2012 incidenteel € 60.000 in verband met de Green Deal die op 3 oktober 2011 is gesloten met deze gemeente.

4.3.6. Bodemsanering

De gemeente Zaanstad ontvangt in 2012 incidenteel € 10 miljoen via de decentralisatie-uitkering Bodemsanering voor de herontwikkeling van het Hembrugterrein.

4.3.7. Quick Wins Binnenhavens

De bedragen voor de gemeenten Oss, Bergen op Zoom en Tiel, zoals opgenomen in paragraaf 7.7 van de septembercirculaire 2012, zijn gewijzigd. De nieuwe bedragen zijn als volgt: € 3.828.000 voor de gemeente Oss, € 1.334.990 voor de gemeente Bergen op Zoom en € 851.250 voor de gemeente Tiel. Het bedrag voor de gemeente Venray is ongewijzigd (€ 4 miljoen).

4.4. Voorschotbetalingen

De gegevens uit deze circulaire leiden tot aanpassing van de voorschotbetalingen op de uitkering over 2012. Het betreft bijstellingen van de bedragen per eenheid (zie paragraaf 4.1), uitkeringsfactor (zie paragraaf 4.2) en decentralisatie-uitkeringen (zie paragrafen 4.3.1 tot en met 4.3.7) die met ingang van de betaalmaand december 2012 geëffectueerd zijn.

5. Uitkeringsjaar 2013

5.1. Informatiebeveiligingsdienst

Vanaf 2013 wordt de algemene uitkering met structureel € 2 miljoen verlaagd in verband met een jaarlijkse overboeking aan de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) voor het financieren van een op te zetten Informatiebeveiligingsdienst (IBD). De VNG zal het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) opdracht geven tot het opzetten van de IBD.

De IBD wordt belast met een taak die alle gemeenten nu reeds uitvoeren, maar die met ingang van 2013 collectief wordt georganiseerd. Samenwerking levert hier aantoonbaar voordeel op. De algemene ledenvergadering van de VNG heeft met de uitname uit het gemeentefonds ingestemd. Uiterlijk elke vier jaar kan de bekostigingswijze worden heroverwogen. De verdeling vindt plaats via de uitkeringsfactor.

5.2. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2013 naar huidig inzicht € 15.277,454 miljoen (exclusief effect Regeerakkoord). De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,470 (was 1,468). De stijging met twee punten ten opzichte van de septembercirculaire 2012 is het gevolg van de uitdeling van de verdeelreserves 2011 en 2012 (zie de paragrafen 3.1 en 4.2). Voor het uitkeringsjaar 2013 bedraagt de verdeelreserve op dit moment één punt. De uitkeringsbasis is niet geactualiseerd ten opzichte van de stand septembercirculaire 2012.

5.3. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

5.3.1. Vrouwenopvang

De gemeente Gouda ontvangt in zowel 2013 als 2014 een bedrag van € 0,229 miljoen via de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang ten behoeve van het tienermoederopvanghuis van Siriz. In 2015 treedt naar verwachting het nieuwe stelsel voor vrouwenopvang in werking. Het is het voornemen om gelijktijdig de opvang van tienermoeders onder te brengen in het stelsel van de maatschappelijke opvang. In afwachting daarvan wordt de bijdrage aan de gemeente Gouda ten behoeve van het tienermoederopvanghuis van Siriz in de jaren 2013 en 2014 voortgezet.

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang 2013 over de gemeenten is opgenomen in bijlage 2.

5.3.2. Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Extramuraliseren lage ZZP's voor gemeenten

In paragraaf 5.4 van de septembercirculaire 2012 zijn nadere mededelingen aangekondigd over de maatregel uit het Begrotingsakkoord 2013 om de lichte zorgzwaartepakketten (ZZP 1 t/m 3) in de AWBZ voor nieuwe cliënten per 1 januari 2013 te extramuraliseren. Deze hervorming houdt in dat nieuwe cliënten geen lichte intramurale zorg meer geïndiceerd krijgen, maar met extramurale zorg in hun eigen omgeving geholpen worden.

Op basis van consultatie van diverse (veld)partijen, waaronder de VNG, is het kabinet tot de conclusie gekomen dat invoering van deze maatregel per 1 januari 2013 verantwoord is voor de zorgzwaartepakketten VV1 en VV2 (sector verpleging en verzorging), GGZ1 en GGZ2 (geestelijke gezondheidszorg) en VG1 en VG2 (verstandelijke gehandicaptenzorg).

Het gaat daarbij om nieuwe cliënten van 23 jaar en ouder. Het merendeel van de populatie waarop deze maatregel betrekking heeft, zijn ouderen met lichte beperkingen. Deze mensen zullen mogelijk langer een beroep doen op huishoudelijke verzorging. Ter compensatie van de extra kosten voor gemeenten wordt voor 2013 incidenteel € 15 miljoen toegevoegd aan de integratie-uitkering voor huishoudelijke hulp. De effecten voor 2014 en verder worden nader in beeld gebracht, waarbij naast de Wmo ook naar andere relevante gemeentelijke domeinen wordt gekeken. De verdeling van de integratie-uitkering Wmo 2013 over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.

5.4. Voorschotbetalingen

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2013 zullen gebaseerd worden op de voorlopige uitkeringsfactor volgens deze circulaire en de voorlopige bedragen per eenheid die in de septembercirculaire 2012 in bijlage 1 zijn opgenomen.

6. Overige mededelingen

6.1. Financieel toezicht

In onderstaande paragrafen wordt u over een aantal ontwikkelingen die verband houden met financieel toezicht nader geïnformeerd.

6.1.1. Aanpassing Gemeentewet, Provinciewet en BBV

In juni 2012 is een wetsvoorstel tot wijziging van de Gemeentewet en de Provinciewet aan de Tweede Kamer aangeboden in verband met het aanpassen van enkele bepalingen inzake het financieel toezicht op gemeenten en provincies. De reden van dit wetsvoorstel is tweeledig. In de eerste plaats wordt in het belang van de horizontale verantwoording en het verticale toezicht het bestaande begrip "evenwicht" in de wet nader gepreciseerd, in die zin dat het een "structureel en reëel evenwicht" dient te zijn. Daarmee wordt nadrukkelijker benoemd dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten.

In de tweede plaats wordt een beperkte vermindering van de regel- en verantwoordingsdruk bewerkstelligd. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vindt een nadere uitwerking van beiden plaats. Tevens wordt het BBV aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie van de financiële functie.

Ten aanzien van het wetsvoorstel zijn vragen van de Tweede Kamer inmiddels beantwoord. Over de beoogde aanpassing van het BBV is advies ontvangen van de VNG en het IPO.

Over de datum van inwerkingtreding van de aanpassingen wordt u nader geïnformeerd.

6.1.2. Financieel toezicht in relatie tot generiek toezicht

In tegenstelling tot wat soms wordt gedacht, maakt het financiële toezicht geen onderdeel uit van de Wet Revitalisering Generiek Toezicht (RGT) die per 1 oktober 2012 is ingevoerd.

Het interbestuurlijke toezicht (IBT) uit de wet is alleen gericht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Gezien het belangrijkste oogmerk van het financieel toezicht, namelijk voorkomen dat gemeenten hun financiële problemen krachtens artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet op de collectiviteit afwentelen, is al door de commissie Oosting geconstateerd dat de filosofie achter het herziene interbestuurlijke toezicht uit de Wet RGT niet geschikt is voor toepassing in het financieel toezicht.

Het financiële toezicht is een toezichtvorm die niet wordt gewijzigd door de wet RGT en die wordt uitgevoerd door provincies op de gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen en door het ministerie van BZK op de provincies en de gemeenschappelijke regelingen waarin provincies participeren. Daarbij wordt er vooral op gelet of de begroting structureel in evenwicht is. Er is een overeenkomst met het generieke toezicht in de zin dat de financieel toezichhouders streven naar versterking van de horizontale verantwoording en meer risico-oriëntatie bij de uitvoering van het toezicht.

In het kader van het financieel toezicht wordt jaarlijks onderzoek gedaan naar één of meerdere specifieke onderwerpen die daar aanleiding toe geven (de zogenaamde variabele onderzoeken). De afgelopen jaren heeft bijvoorbeeld onderzoek plaatsgevonden naar de grondexploitatie.

6.1.3. Financieel toezicht en derivaten

De financiële toezichthouders bij het Rijk en de provincies houden ook toezicht op de toepassing van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido)¹ en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Mede naar aanleiding van berichten over het gebruik van derivaten door (semi-) publieke instellingen, wordt u hieronder op een aantal aspecten gewezen die bij het gebruik van derivaten van belang zijn.

In de eerste plaats bepalen de Wet Fido en de Ruddo dat het niet is toegestaan derivaten te gebruiken om tegenover het nemen van risico inkomen te genereren. Evenmin is het toegestaan om derivaten te gebruiken indien een renterisico, in verband met een geldlening, zich niet voordoet. Dit laatste is het verbod op het nemen van een zogenaamde "open positie".

Het tweede aspect dat aandacht vraagt, betreft de inhoud van een zogenoemde Credit Support Annex (CSA). Een CSA bepaalt hoe partijen die een derivaat afsluiten met tegenpartijrisico omgaan. Onderpandverplichtingen kunnen deel uitmaken van een CSA. Gemeenten doen er goed aan een adequate CSA met de tegenpartij af te spreken zodat het tegenpartijrisico effectief wordt beheerst.

Daarnaast wordt uw aandacht gevraagd voor de ontbindende voorwaarden die door verstrekkers van derivaten worden gehanteerd. Deze maken het soms mogelijk dat een contract met onmiddellijke ingang kan worden beëindigd, bijvoorbeeld wanneer de rating van de verstrekker wijzigt. Het derivaat wordt in dat geval afgerekend tegen de dan geldende marktwaarde. Wanneer de rente op dat moment lager is dan de verzekerde rente, kan dit (afhankelijk van de omvang van het derivaat) grote financiële consequenties hebben. Het dringende advies is daarom eenzijdige ontbindende voorwaarden te vermijden.

Wellicht ten overvloede wordt u er op gewezen dat het gebruik van derivaten bij gemeenschappelijke regelingen onderhevig is aan dezelfde wet- en regelgeving als bij provincies en gemeenten. Het verzoek is om het voorgaande onder de aandacht te brengen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan u deelneemt. De overige verbonden partijen waarbij u als provincie of gemeente betrokken bent vallen niet onder de wet Fido en de Ruddo. Echter, voor een beoordeling of er sprake is van prudent gebruik van derivaten kunnen de vermelde aandachtspunten als vertrekpunt gelden.

¹ Hoe de voor het toezicht benodigde gegevens ingericht worden, is in artikel 8 van de Wet Fido en in de Uitvoeringsregeling financiën decentrale overheden (Ufdo) vastgesteld.

6.2. Jaarverslag: normering topfunctionarissen

Op 13 november 2012 heeft de Eerste Kamer met algemene stemmen de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) aangenomen. Dit betekent dat per 1 januari 2013 topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan € 228.599.

Ontslagvergoedingen worden gemaximeerd op € 75.000. Voor bestaande arbeidsverhoudingen geldt een overgangsrecht waarbij de bezoldiging in de eerste vier jaar niet wordt aangetast. Daarna wordt de bezoldiging in een periode van drie jaar naar de WNT-norm teruggebracht. De WNT-norm is gebaseerd op 130% van het ministersalaris. In het Regeerakkoord is aangegeven dat de WNT-norm op termijn zal worden verlaagd naar het salarisoniveau van een minister.

In 2014 zal er voor het eerst gerapporteerd moeten worden over de verstrekte salarissen. Gedeputeerde staten, de colleges van B&W en de dagelijks besturen van waterschappen zijn hiervoor verantwoordelijk. In het jaarverslag van de organisatie zullen de salarissen van alle topfunctionarissen moeten worden opgenomen, ongeacht of ze de norm overschrijden. De salarissen van 'gewone' medewerkers moeten ook openbaar gemaakt worden indien die de norm overschrijden. Als topfunctionaris gelden bijvoorbeeld de secretaris en de griffier. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de WNT. Overtredingen van de norm worden door de accountant aan het ministerie van BZK gemeld. In de loop van 2013 ontvangt u meer informatie over de WNT. Zie ook www.topinkomens.nl.

In 2013 zal voor de laatste keer in het kader van de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) gerapporteerd moeten worden. De WOPT-norm wordt medio februari gepubliceerd.

6.3. Wet Houdbare overheidsfinanciën

De invoering van de wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof) zal worden voortgezet. Inhoudelijk heeft het wetsvoorstel geen wijziging ondergaan ten opzichte van de stand septembercirculaire 2012 (paragraaf 8.6.1). Het wetsvoorstel is in september aan de Tweede Kamer aangeboden. In november heeft een zogenaamde rondetafelgesprek plaatsgevonden, waarbij de VNG en het IPO in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening over het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer voor het voetlicht te brengen.

6.4. Schatkistbankieren

In het Regeerakkoord is het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden herbevestigd. Door het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden daalt de schuld van Nederland en worden tevens de risico's van beleggen voor decentrale overheden tot nul gereduceerd. Op 2 november 2012 heeft de Ministerraad met het wetsvoorstel ingestemd, waarna het naar de Raad van State is gestuurd.

Bijlagen

Decembercirculaire gemeentefonds 2012

Bijlage 1

Decentralisatie-uitkering Focusgemeenten

Decentralisatie-uitkering Focusgemeenten (bedragen in euro's)	
Gemeente	Bedrag 2012
Amsterdam	148.000
Breda	148.000
Eindhoven	148.000
Emmen	148.000
Enschede	148.000
Hoogeveen	148.000
Leeuwarden	148.000
Pijnacker-Nootdorp	74.000
Raalte	148.000
Rotterdam	148.000
Tynaarlo	148.000
Zaanstad	148.000
Zoetermeer	74.000
Totaal	1.776.000

Bijlage 2

Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (bedragen in euro's)	
Gemeente	Bedrag 2013
Alkmaar	2.006.818
Almere	1.920.488
Amersfoort	1.838.217
Amsterdam	8.561.116
Apeldoorn	2.444.173
Arnhem	5.697.212
Breda	6.330.661
Delft	1.793.581
Den Helder	963.174
Dordrecht	1.902.746
Ede	1.331.017
Eindhoven	2.767.738
Emmen	2.175.464
Enschede	3.179.767
Gouda	2.119.653
Groningen	3.914.620
Haarlem	2.729.457
Heerlen	1.353.518
Helmond	1.043.331
Hilversum	1.210.315
Leeuwarden	4.374.555
Leiden	4.241.835
Maastricht	2.602.986
Nijmegen	2.432.622
Rotterdam	6.055.321
's-Gravenhage	5.424.457
's-Hertogenbosch	3.266.643
Spijkensisse	1.311.682
Tilburg	5.089.612
Utrecht	5.347.421
Venlo	2.292.959
Vlaardingen	999.204
Vlissingen	1.765.193
Zaanstad	1.512.965
Zwolle	3.333.480
Totaal	105.334.000

Bijlage 3

Integratie-uitkering Wmo

Integratie-uitkering Wmo (bedragen in euro's)			
Gemeente	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2013
Aa en Hunze	2.635.526	Borsele	1.885.569
Aalburg	1.000.276	Boskoop	1.125.005
Aalsmeer	2.092.489	Boxmeer	2.528.728
Aalten	3.031.079	Boxtel	2.724.195
Achtkarspelen	2.958.958	Breda	16.100.145
Alblasserdam	1.884.832	Brielle	1.174.919
Albrandswaard	1.362.940	Bronckhorst	3.941.248
Alkmaar	8.916.303	Brummen	2.243.282
Almelo	8.137.227	Brunssum	4.312.106
Almere	10.569.843	Bunnik	1.023.558
Alphen aan den Rijn	5.654.994	Bunschoten	1.229.699
Alphen-Chaam	765.584	Buren	1.756.765
Ameland	294.998	Bussum	3.066.476
Amersfoort	10.515.727	Capelle aan den IJssel	6.107.823
Amstelveen	7.437.910	Castricum	2.976.937
Amsterdam	62.697.445	Coevorden	4.185.420
Apeldoorn	15.800.676	Cranendonck	1.813.848
Appingedam	1.940.201	Cromstrijen	1.122.978
Arnhem	14.179.919	Cuijk	2.300.787
Assen	6.512.810	Culemborg	2.081.110
Asten	1.302.245	Dalfsen	2.275.073
Baarle-Nassau	762.445	Dantumadiel	2.363.452
Baarn	2.725.008	De Bilt	3.970.831
Barendrecht	2.754.734	De Marne	1.321.783
Barneveld	3.539.300	De Ronde Venen	2.760.443
Bedum	1.064.866	De Wolden	2.416.297
Beek	1.862.824	Delft	8.760.201
Beemster	691.178	Delfzijl	3.644.211
Beesel	1.394.921	Den Helder	6.597.616
Bellingwedde	1.300.794	Deurne	2.897.733
Bergambacht	762.895	Deventer	9.332.078
Bergeijk	1.394.243	Diemen	1.898.408
Bergen L	1.519.934	Dinkelland	2.160.801
Bergen NH	2.899.200	Dirksland	821.653
Bergen op Zoom	7.327.596	Doesburg	1.350.680
Berkelland	4.623.072	Doetinchem	6.131.074
Bernheze	2.275.974	Dongen	2.369.274
Bernisse	967.750	Dongeradeel	2.801.398
Best	2.188.360	Dordrecht	12.146.278
Beuningen	1.893.066	Drechterland	1.322.541
Beverwijk	4.144.568	Drimmelen	2.340.048
Binnenmaas	2.367.621	Dronten	3.009.387
Bladel	1.552.512	Druuten	1.502.371
Blaricum	601.637	Duiven	1.864.929
Bloemendaal	1.460.686	Echt-Susteren	3.712.198
Boarnsterhim	1.642.003	Edam-Volendam	1.955.348
Bodegraven-Reeuwijk	2.313.271	Ede	9.062.562
Boekel	703.517	Eemnes	562.879
Borger-Odoorn	2.801.791	Eemsmond	1.963.478
Borne	1.994.457	Eersel	1.576.719

Integratie-uitkering Wmo (bedragen in euro's)			
Gemeente	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2013
Eijsden-Margraten	2.208.586	Heeze-Leende	1.361.031
Eindhoven	23.032.126	Heiloo	1.957.167
Elburg	1.853.667	Hellendoorn	3.373.503
Emmen	13.839.246	Hellevoetsluis	3.160.746
Enkhuizen	1.746.219	Helmond	8.019.118
Enschede	17.078.199	Hendrik-Ido-Ambacht	1.843.902
Epe	3.645.974	Hengelo O	8.524.074
Ermelo	2.874.072	Het Bildt	1.154.137
Etten-Leur	3.705.581	Heumen	1.236.019
Ferwerderadiel	837.077	Heusden	3.565.499
Franekeradeel	2.358.291	Hillegom	1.852.504
Gaasterlan-Sleat	1.096.574	Hilvarenbeek	1.166.067
Geertruidenberg	2.020.336	Hilversum	8.549.332
Geldermalsen	1.883.297	Hof van Twente	3.580.902
Geldrop-Mierlo	3.705.115	Hollands Kroon	3.670.692
Gemert-Bakel	2.430.063	Hoogeveen	6.768.314
Gennep	1.970.968	Hoogezand-Sappemeer	4.764.470
Giessenlanden	928.856	Hoorn	6.082.358
Gilze en Rijen	2.205.273	Horst aan de Maas	3.545.150
Goedereede	1.046.638	Houten	2.245.562
Goes	4.363.719	Huizen	3.486.219
Goirle	2.016.800	Hulst	3.185.269
Gorinchem	3.590.698	IJsselstein	2.368.892
Gouda	6.244.317	Kaag en Braassem	1.772.410
Graafstroom	595.405	Kampen	4.517.707
Graft-De Rijk	463.234	Kapelle	993.198
Grave	1.159.342	Katwijk	4.971.574
Groesbeek	2.316.312	Kerkrade	7.066.281
Groningen	15.586.491	Koggenland	1.487.976
Grootegeest	1.142.864	Kollumerland en Nwkrui	1.420.205
Gulpen-Witter	1.561.542	Korendijk	837.056
Haaksbergen	2.242.074	Krimpen aan den IJssel	2.603.589
Haaren	1.222.253	Laarbeek	1.807.217
Haarlem	14.051.197	Landerd	1.163.890
Haarlemmerliede Spaarnw	408.046	Landgraaf	4.910.836
Haarlemmermeer	8.695.581	Landsmeer	838.220
Halderberge	3.084.826	Langedijk	1.661.320
Hardenberg	5.433.835	Lansingerland	2.401.340
Harderwijk	4.070.766	Laren	943.564
Hardinxveld-Giessendam	1.576.772	Leek	2.071.430
Haren	1.832.097	Leerdam	2.275.138
Harenkarspel	1.128.041	Leeuwarden	10.980.134
Harlingen	1.857.080	Leeuwarderadeel	1.087.202
Hatter	1.109.452	Leiden	9.147.778
Heemskerk	3.871.235	Leiderdorp	2.297.040
Heemstede	2.497.135	Leidschendam-Voorburg	7.743.105
Heerde	1.823.169	Lelystad	5.685.474
Heerenveen	4.924.343	Lemsterland	1.235.958
Heerhugowaard	3.610.089	Leudal	3.115.156
Heerlen	13.704.869	Leusden	1.863.177

Integratie-uitkering Wmo (bedragen in euro's)			
Gemeente	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2013
Liesveld	588.862	Oegstgeest	1.409.646
Lingewaal	782.244	Oirschot	1.317.976
Lingewaard	3.708.699	Oisterwijk	2.459.638
Lisse	2.032.521	Oldambt	5.900.540
Littenseradiel	810.968	Oldebroek	1.826.688
Lochem	3.389.297	Oldenzaal	3.416.793
Loon op Zand	2.265.847	Olst-Wijhe	1.708.895
Lopik	848.005	Ommen	1.588.686
Loppersum	1.141.286	Onderbanken	917.404
Losser	2.478.283	Oost Gelre	2.886.330
Maasdonk	798.645	Oosterhout	5.144.414
Maasdriel	1.908.165	Oostflakkee	1.036.002
Maasgouw	2.791.027	Ooststellingwerf	3.035.640
Maassluis	3.200.372	Oostzaan	712.791
Maastricht	14.782.236	Opmeer	888.934
Marum	866.697	Opsterland	2.917.419
Medemblik	3.386.991	Oss	8.234.836
Meerssen	1.992.935	Oud-Beijerland	1.834.738
Menameradiel	1.276.206	Oude IJsselstreek	4.539.183
Menterwolde	1.309.809	Ouder-Amstel	970.996
Meppel	3.270.250	Ouderkerk	620.643
Middelburg	5.056.100	Oudewater	732.554
Middelharnis	1.884.417	Overbetuwe	3.354.231
Midden Drenthe	3.447.881	Papendrecht	2.713.116
Midden-Delfland	1.046.816	Peel en Maas	3.631.247
Mill en Sint Hubert	1.049.595	Pekela	1.890.318
Millingen aan de Rijn	591.801	Pijnacker-Nootdorp	2.451.061
Moerdijk	3.292.234	Purmerend	7.796.461
Montferland	3.807.659	Putten	2.083.723
Montfoort U	806.435	Raalte	3.324.007
Mook en Middelaar	658.138	Reimerswaal	2.004.338
Muiden	447.580	Renkum	3.650.531
Naarden	1.251.024	Renswoude	250.977
Neder-Betuwe	1.830.022	Reusel-De Mierden	942.585
Nederlek	1.302.093	Rheden	5.749.879
Nederweert	1.545.149	Rhenen	1.774.742
Neerijnen	827.019	Ridderkerk	5.251.931
Nieuwegein	4.834.564	Rijnwaarden	1.019.334
Nieuwkoop	1.914.146	Rijnwoude	1.300.391
Nieuw-Lekkerland	606.673	Rijssen-Holten	3.315.258
Nijkerk	2.965.154	Rijswijk	6.290.561
Nijmegen	15.492.698	Roerdalen	2.145.303
Noord-Beveland	806.967	Roermond	6.432.432
Noordenveld	3.349.339	Roosendaal	8.163.339
Noordoostpolder	3.696.698	Rotterdam	66.960.334
Noordwijk	2.334.490	Rozendaal	93.044
Noordwijkerhout	1.385.952	Rucphen	2.599.842
Nuenen c.a.	1.615.444	Schagen	1.862.784
Nunspeet	2.457.294	Schermer	294.664
Nuth	1.743.813	Scherpenzeel	708.060

Integratie-uitkering Wmo (bedragen in euro's)			
Gemeente	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2013
Schiedam	8.126.394	Vaals	1.271.864
Schiermonnikoog	142.670	Valkenburg aan de Geul	2.175.031
Schijndel	2.073.488	Valkenswaard	3.307.960
Schinnen	1.307.016	Veendam	3.775.908
Schoonhoven	1.095.402	Veenendaal	5.399.213
Schouwen-Duiveland	3.610.474	Veere	1.880.846
's-Gravenhage	46.149.061	Veghel	3.039.719
's-Hertogenbosch	12.796.826	Veldhoven	3.828.716
Simpelveld	1.278.408	Velsen	6.607.603
Sint-Anthonis	986.133	Venlo	11.768.368
Sint-Michielsgestel	2.358.366	Venray	3.954.440
Sint-Oedenrode	1.572.403	Vianen	1.604.890
Sittard-Geleen	11.948.265	Vlaardingen	8.585.146
Skarsterlan	2.702.470	Vlagtwedde	2.415.328
Sliedrecht	2.831.278	Vlieland	113.398
Slochteren	1.331.453	Vlissingen	5.581.327
Sluis	3.040.061	Vlist	781.798
Smallingerland	6.267.473	Voerendaal	1.306.452
Soest	4.136.711	Voorschoten	1.905.042
Someren	1.556.858	Voorst	2.380.379
Son en Breugel	1.335.237	Vught	2.265.183
Spijkenisse	6.534.254	Waalre	1.309.409
Stadskanaal	4.955.228	Waalwijk	4.698.165
Staphorst	955.456	Waddinxveen	2.122.260
Stede Broec	1.757.931	Wageningen	2.627.912
Steenbergen	2.295.413	Wassenaar	1.857.952
Steenwijkerland	4.942.133	Waterland	1.310.285
Stein	2.857.651	Weert	5.070.580
Stichtse Vecht	4.483.230	Weesp	1.578.106
Strijen	800.254	Werkendam	2.079.349
Sudwest Fryslan	8.283.955	West Maas en Waal	1.566.483
Ten Boer	654.692	Westerveld	2.252.460
Terneuzen	6.619.949	Westervoort	1.239.230
Terschelling	411.613	Westland	7.790.776
Texel	1.261.361	Weststellingwerf	3.088.449
Teylingen	2.353.489	Westvoorne	1.185.010
Tholen	2.600.491	Wierden	1.868.921
Tiel	3.479.299	Wijchen	3.416.447
Tilburg	20.236.417	Wijdmeren	1.782.621
Tubbergen	1.764.368	Wijk bij Duurstede	1.466.988
Twenterand	3.108.984	Winsum	1.190.250
Tynaarlo	3.146.544	Winterswijk	3.422.951
Tytsjerksteradiel	3.185.766	Woensdrecht	2.042.810
Ubbergen	1.095.253	Woerden	3.479.918
Uden	3.541.979	Wormerland	1.359.817
Uitgeest	745.699	Woudenberg	922.483
Uithoorn	2.246.301	Woudrichem	1.173.279
Urk	723.508	Zaanstad	14.160.739
Utrecht	19.952.750	Zaltbommel	2.040.058
Utrechtse Heuvelrug	4.569.869	Zandvoort	2.129.172

Integratie-uitkering Wmo (bedragen in euro's)	
Gemeente	Bedrag 2013
Zederik	990.204
Zeevang	422.399
Zeewolde	982.028
Zeist	5.829.205
Zevenaar	3.319.568
Zijpe	876.219
Zoetermeer	9.468.561
Zoeterwoude	704.557
Zuidhorn	1.518.491
Zuidplas	2.599.839
Zundert	2.288.219
Zutphen	5.022.557
Zwartewaterland	1.629.618
Zwijndrecht	4.895.621
Zwolle	9.913.165
Totaal	1.547.507.000

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BDF/Financieel en Informatiestelsel
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© december 2012 | B-16409